
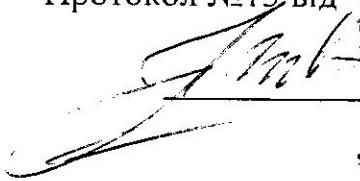

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Кафедра ФІНАНСІВ**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан економічного факультету

Анатолій ДІБРОВА
16 травня 2024 р.

«СХВАЛЕНО»
на засіданні кафедри фінансів
Протокол №13 від "16" травня 2024 р.
Завідувач кафедри

Наталія ШВЕЦЬ

"РОЗГЛЯНУТО"
Гарант ОП «Фінанси, банківська справа,
страхування та фондовий ринок»

Юлія НЕГОДА

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВ»**

Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність: 072 Фінанси, банківська справа та страхування
Освітня програма: Фінанси і кредит
Факультет: Економічний

Розробник: доктор економічних наук, доцент, професор кафедри фінансів
Олена ЛЕМІШКО

Київ – 2024 рік

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	<i>Бакалавр</i>	
Спеціальність	<i>072 Фінанси, банківська справа та страхування</i>	
Освітня програма	<i>Фінанси і кредит</i>	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	обов'язкова	
Загальна кількість годин	150	
Кількість кредитів ECTS	5	
Кількість змістових модулів	3	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	<i>Курсова робота (5 семестр)</i>	
Форма контролю	<i>Екзамен</i>	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Денна форма здобуття вищої освіти	Заочна форма здобуття вищої освіти
Курс (рік підготовки)	3	3
Семестр	1	1
Лекційні заняття	30	10
Практичні, семінарські заняття	30	10
Лабораторні заняття	-	-
Самостійна робота	90	130
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	4	

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формування у майбутніх фахівців з фінансів, банківської справи, страхування теоретичних та практичних знань про розробку та впровадження методів комплексної оцінки фінансового стану підприємства, формування фінансових ресурсів, організацію фінансової діяльності підприємств, з врахуванням сучасних викликів.

Завдання:

- з'ясування сутності фінансових ресурсів підприємств, методів і джерел їх формування, організації фінансової діяльності підприємств;
- набуття навичок здійснення розрахунків грошових надходжень, прибутку і його розподілу, впливу оподаткування на використання прибутку, визначення потреби в обігових коштах, джерел фінансування відтворення основних виробничих засобів;
- оволодіння методами оцінки фінансового стану, санації підприємств

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі фінансів, банківської справи та страхування в ході професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК09. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК10. Здатність працювати у команді.

ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК12. Здатність працювати автономно.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність.

СК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Унікальні (спеціальні, фахові) компетентності:

СК12. Здатність формувати та приймати фахові рішення у сфері фінансів суб'єктів господарювання аграрного сектору економіки

Програмні результати навчання (ПРН):

ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.

ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПР17. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.

ПР18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

ПР20. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення.

ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

ПР24. Знати та вміти ідентифікувати інвестиційні переваги суб'єктів господарювання аграрного сектору.

2. Програма та структура навчальної дисципліни для:

повного терміну денної (заочної) форми навчання

Назви Змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	ижні	сього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	ла б	Інд	с. р.		л	п	лаб	інд	с. р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовий модуль 1. Грошові розрахунки і грошові надходження підприємств														
Тема 1. Основи фінансів підприємств	1	11	2	2			7	11	1					10
Тема 2. Грошовий оборот та сфери застосування готівкових і безготівкових розрахунків на підприємстві	2	12	2	2			8	13		2				11
Тема 3. Зміна вартості платежів в часовому інтервалі	3	11	2	2			7	11		1				10
Тема 4. Грошові потоки, доходи і витрати підприємств	4-5	14	2	4			8	13	2					11
Разом за змістовим модулем 1		48	8	10			30	48	3	3				42
Змістовий модуль 2. Формування фінансових результатів господарювання та організація оборотних засобів на підприємстві														
Тема 5. Формування і розподіл прибутку на підприємстві	6	14	2	2			7	12	1					11

Тема 6. Оподаткування підприємств	7	11	2	2		8	12		1			11
Тема 7. Фінансові аспекти формування та руху оборотних активів	8-9	14	4	2		7	13	1	1			11
Тема 8. Кредитування господарської діяльності підприємств	10	11	2	4		8	13	1	1			11
Разом за змістовим модулем 2		50	10	10		30	50	3	3			44
Змістовий модуль 3. Фінансування основних засобів, оцінка фінансового стану та фінансова санація підприємств												
Тема 9. Фінансове забезпечення відтворення основних засобів	11	12	3	2		7	13	1	1			11
Тема 10. Формування і використання капіталу підприємства	12-13	13	3	2		8	13	1	1			11
Тема 11. Комплексна оцінка фінансового стану підприємства	14	14	3	4		7	13	1	1			11
Тема 12. Фінансова санація та банкрутство підприємств	15	13	3	2		8	13	1	1			11
Разом за змістовим модулем 3		52	12	10		30	52	4	4			44
Усього годин		150	30	30		90	150	10	10			130
Усього годин		150	30	30		90	150	10	10			130

3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Основи фінансів підприємств	2
2	Тема 2. Грошовий оборот та сфери застосування готівкових і безготівкових розрахунків на підприємстві	2
3	Тема 3. Зміна вартості платежів в часовому інтервалі	2
4	Тема 4. Грошові потоки, доходи і витрати підприємств	4
5	Тема 5. Формування і розподіл прибутку на підприємстві	2
6	Тема 6. Оподаткування підприємств	2
7	Тема 7. Фінансові аспекти формування та руху оборотних активів	2
8	Тема 8. Кредитування господарської діяльності	4
9	Тема 9. Фінансове забезпечення відтворення основних засобів	2
10	Тема 10. Формування і використання капіталу підприємства	2
11	Тема 11. Комплексна оцінка фінансового стану підприємства	4
12	Тема 12. Фінансова санація та банкрутство підприємств	2

4. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Основи фінансів підприємств	7
2	Тема 2. Грошовий оборот та сфери застосування готівкових і безготівкових розрахунків на підприємстві	8
3	Тема 3. Зміна вартості платежів в часовому інтервалі	7
4	Тема 4. Грошові потоки, доходи і витрати підприємств	8
5	Тема 5. Формування і розподіл прибутку на підприємстві	7
6	Тема 6. Оподаткування підприємств	8
7	Тема 7. Фінансові аспекти формування та руху оборотних активів	7
8	Тема 8. Кредитування господарської діяльності	8
9	Тема 9. Фінансове забезпечення відтворення основних засобів	7
10	Тема 10. Формування і використання капіталу підприємства	8
11	Тема 11. Комплексна оцінка фінансового стану підприємства	7
12	Тема 12. Фінансова санація та банкрутство підприємств	8

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- модульні тести;
- реферати;
- розрахункові роботи;
- захист практичних робіт;
- інші види.

6. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань);
- інші види.

7. Методи оцінювання.

- екзамен;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- реферати, есе;
- захист практичних робіт;

- презентації та виступи на наукових заходах;
- інші види.

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти. Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання екзамену
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи

$$R_{\text{НР}} \text{ (до 70 балів): } R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{АТ}}$$

9. Навчально-методичне забезпечення

електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1938>

1. Лемішко О.О., Тітенко З.М. Методичні вказівки до виконання курсової роботи з дисципліни «Фінанси підприємств» для студентів освітнього ступеня «Бакалавр» із спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». К.: «ЦП «КОМПІТ». 2019. 51 с.

2. Лемішко О.О., Тітенко З.М. Фінанси підприємств. Методичні вказівки до вивчення дисципліни «Фінанси підприємств» для студентів денної форми навчання освітнього ступеня «Бакалавр» із спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». К.: «ЦП «КОМПІТ». 2019. 127 с.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Закон України «Про Державний бюджет України на 2024 рік» від 9 листопада 2023 року № 3460-IX. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3460-20#Text>

2. Кодекс України з процедур банкрутства від 18 жовтня 2018 року № 2597-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/2597-19#Text>

3. Закон України Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо вдосконалення онлайн-комунікації з платниками податків та уточнення окремих положень законодавства від 23 лютого 2024 року № 3603-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3603-20#Text>

4. Закон України Про внесення змін до Закону України "Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків" та деяких інших законодавчих актів України щодо вдосконалення державного регулювання та нагляду на ринках капіталу та організованих товарних ринках від 22 лютого 2024 року № 3585-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3585-20#Text>
5. Про внесення змін до рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 16 лютого 2024 року № 189. Рішення від 13.03.2024 № 282. Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 14 березня 2024 р. за № 387/41732 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0387-24#Text>
6. Крупка Я. Д., Задорожний З. В., Гудзь Н.В. Фінансовий облік: підруч. Тернопіль: ТНЕУ, 2019. – 478 с.
7. Курило О.Б., Бондаренко Л.П., Вівчар О.П., Чубка О.М. Фінанси підприємств. Підручник. К.: Видавничий дім «Кондор». 2020. 340 с.
8. Лемішко О.О. Теоретико-концептуальний базис та напрями удосконалення фінансової політики відтворення капіталу в агросекторі: монографія. Київ: НУБіП України. 2021. 620 с.
9. Лютий І. О., Боринець С. Я., Варналій З. С. Фінанси: практикум. К.: Ліра-К, 2020. 352 с.
10. Малій О.Г., Горох О.В. Фінанси підприємств: збірник тестів для поточного і підсумкового контролю знань для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заочної форми здобуття освіти зі спеціальностей 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», 051 «Економіка», 071 «Облік і оподаткування», 073 «Менеджмент», 281 «Публічне управління та адміністрування». Харків: Держ. біотехнол. ун-т, 2023. 93 с.
11. Сокурєнко В.В., Швець Д.В., Бортник С. М., Ткаченко С.О. Фінанси підприємств: підручник. Харків: ХНУВС. 2022. 292 с.
12. Dibrova A., Davydenko N, Nehoda Y, Titenko Z. Financial provision for competitiveness of agricultural enterprises. Intellectual Economics. 2020. Vol 14. Issue 1. Pp. 67-75 (Scopus)
13. Labenko, O., Dolzhenko, I., Klymenko, M., & Ilchuk, O. (2023). Financial support of natural agricultural production in ukraine. WSEAS Transactions on Business and Economics, 20, 194-202. doi:10.37394/23207.2023.20.19 (Scopus)
14. Labenko, O., Sobchenko, T., Hutsol, T., Cupiał, M., Mudryk, K., Kocira, A., Kostornoi, S., Yatsukh, O., Tsap, V., Demchenko, I., Zakharova, N., Klymenko, M., . . . Tomaszewska-Górecka, W. (2021). Tax burden of agricultural enterprises in ukraine. Agricultural Engineering, 25(1), 157-169. doi:10.2478/agriceng-2021-0013 (Scopus)
15. Lemishko, O., & Shevchenko, N. (2021). Lending in the agricultural sector of Ukraine: challenges and solutions. Economic Annals-XXI, 192(7-8(2)), 74-87. doi: <https://doi.org/10.21003/ea.V192-07> (Scopus)
16. Економіка і управління бізнесом. URL: <https://nubip.edu.ua/node/15800>
17. Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL: <http://portal.rada.gov.ua>.

18. Офіційний веб-портал Державної казначейської служби України. URL: <http://treasury.gov.ua/main/uk/index>
19. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
20. Офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua/>.
21. Міністерство аграрної політики та продовольства України. URL: http://old.kmu.gov.ua/kmu/control/uk/publish/article?art_id=245427186&cat_id=245427156